

Nätverksmöte RUC-NCM 13 januari 2009-01-13
Bengt Johansson

Välkomna till detta nätverksmöte mellan RUC och NCM!

Jag Bengt Johansson och mina medarbetare Elisabeth Rystedt, Berit Bergius, Göran Emanuelsson, Anette Jahnke, Johan Häggström och Lillemor Emanuelsson och är mycket glada att så många tackat ja till denna nätverksträff.

Många av oss träffades senast när RUC medverkade på de regionala konferenserna för matematikutvecklare under våren 2007. Inför de nya utmaningar som förestår tyckte vi att det var hög till att inbjuda till en ny träff.

Förutom företrädare för RUC är vi också glada att hälsa Skolverket och Skolinspektionen varmt välkomna.

Denna konferens är en i en serie nationella samlingar med likartat syfte som NCM inbjudit till. Redan i nästa vecka, den 20 januari, träffas i denna lokal företrädare från organisationer, grupper och nätverk som på olika sätt verkar nationellt för utveckling av matematikämnet och matematikundervisningen i vårt land. Som det ser ut i dag kommer samtliga inbjudna 34 organisationer att delta.

Och till den 2 februari har vi bjudit in landets många matematikutvecklare till en träff här på Konferenscentrum Wallenberg. Denna träff kommer att ha särskilt fokus på resultaten från TIMSS 2007.

Och den 10 mars träffas i denna lokal företrädare för de lärosäten i vårt land som har lärarutbildning i matematik. Här kommer vi särskilt

att diskutera förslaget till den nya lärarutbildningen och vad det – om det genomförs – får för konsekvenser för lärarutbildningen i matematik.

Senare i vår hoppas vi också kunna anordna träffar för landets läromedelsförfattare och läromedelsproducenter i matematik och för de forskare i vårt land som studerar undervisning och lärande i matematik.

Syftet med alla dessa konferenser är att ge möjlighet till idé- och informationsutbyte och diskussion kring det allvarliga läget för svensk matematikutbildning samt att inspirera till samverkan och samarbete som kan medverka till att bryta negativa trender och få till stånd en positiv utveckling.

För som vi alla kunnat se fortsätter trenden – sedan slutat av 1990-talet - med försämrade matematikkunskaper hos våra elever och studenter. Senaste studien, TIMSS 2007, ger en dystert bild och bekräftar den utveckling som Matematikdelegationen varnade för hösten 2004. Delegationen skrev bl a i sitt betänkande:

”Vi tar avstånd från den växande trenden av enskild räkning i svensk skola; allt talar för att denna trend är skadlig ... situationen för svensk matematikutbildning är allvarlig”.

Vi kan konstatera att våra beslutande politiker inte tog varningarna på allvar – vare sig på nationell eller lokal nivå. Man övergav strategiska mål och löften om kraftfulla insatser för matematiken. Istället skedde begränsade punktinsatser utan fokusering och samordning. Detta skedde i skarp kontrast till den bakgrund, analys och ställningstagande med offensiv, långsiktig handlingsplan som Matematikdelegationen gav.

Sedan 2006 pågår och planeras ett stort antal insatser och reformer som berör matematiken. Läsa- skriva- räkna-satsning, mål och nationella prov för årskurs 3, individuella utvecklingsplaner och skriftliga och omdömen, lärarlyft och förskolelyft, mattebro och gymnasiala spetsutbildningar. En ny skolinspektion med fokus på matematiken. Förtydliganden i förskolans läroplan. Kursplanearbete i grundskola och gymnasieskola med tillhörande betygsreform. Treårig satsning på matematik, naturvetenskap och teknik. Teknikdelegation för fler ingenjörer, lärarutbildningsreform och förhoppningsvis en fortsatt satsning på matematikutvecklare.

I eftermiddag kommer Helen Ängmo och Kjell Hedwall berätta om Skolverkets arbete och Carina Abreu och Monica Gillenius att berätta Skolinspektionens arbete med matematikämnet.

Hur långt räcker detta?

Utvecklingen visar tydligt behoven av fokusering och samverkan så att initiativ och resurser blir kända och använda – och når alla lärare, kommer elever till del och leder till ökat intresse och kunnande.

Framförallt måste våra skolhuvudmän ta matematiken på allvar, stödja lärares engagemang, ge reella möjligheter till kompetensutveckling och att utöva yrket. Lärarnas situation och villkor var matematikdelegationens viktigaste fråga. Goda exempel och yrkesstolthet kopplade till ämneskunnande, aktuell forskning och klassrumserfarenhet ger kraft att lyfta matematiken.

Attityder och föreställningar om matematikämnet är en viktig samhällsfråga. Ungdomstrender, massmedia och familj har stort inflytande. Att matematiken blir positivt uppmärksammas utanför skolan är för många barn och unga en förutsättning för framgångsrikt matematiklärande.

I den bokpåse ni fick vid registreringen finns några exempel stöd- och stimulansmaterial som den senaste tiden utvecklats vid NCM. Matematiktermer för skolan, Att förstå och använda tal och Hur många prickar har en gepard har utvecklats med stöd från MSU. Solroshäftet tog vi fram till deltagarna i Skolverkets implementeringskonferenser kring de nya målen och proven för åk 3. Ni har också fått det senaste numret av Nämnaren. Samtliga produkter utom Terminologiboken har delats ut vid höstens Matematikutvecklarkonferenser. Den kommer matematikutvecklarna att få vid träffen den 2:e februari.

Med dessa inledande ord vill vi från NCM än en gång hälsa alla varmt välkomna och jag lämnar nu över ordet till Elisabeth Rystedt som först skall berätta om programmet för resten av dagen och ta upp en del praktiska frågor och sedan ge en sammanfattning av den satsning på matematikutvecklare som NCM sedan 2006 har svarat för på uppdrag av Myndigheten för skolutveckling.